

COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,
DES AFFAIRES GÉNÉRALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE

van

du

DINSDAG 19 DECEMBER 2017

MARDI 19 DÉCEMBRE 2017

Voormiddag

Matin

De openbare commissievergadering wordt geopend om 10.02 uur en voorgezeten door de heer Brecht Vermeulen.

La réunion publique de commission est ouverte à 10.02 heures et présidée par M. Brecht Vermeulen.

01 Questions jointes de

- Mme Véronique Caprasse au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'accord budgétaire 2017 en matière de fonction publique" (n° 20271)

- Mme Véronique Caprasse au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'accord budgétaire 2017 en matière de fonction publique" (n° 20428)

01 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Véronique Caprasse aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het begrotingsakkoord 2017 met betrekking tot het openbaar ambt" (nr. 20271)

- mevrouw Véronique Caprasse aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het begrotingsakkoord 2017 met betrekking tot het openbaar ambt" (nr. 20428)

01.01 **Véronique Caprasse** (DéFI): Monsieur le président, monsieur le ministre, le gouvernement fédéral a décidé, lors de l'accord du 26 juillet 2017 sur le budget 2018, d'arrêter la nomination d'agents statutaires dans la fonction publique fédérale. Cette décision, qui a sans doute un fondement au départ essentiellement budgétaire, méconnaît ce qui fait l'essence même du statut au sein de la fonction publique, à savoir une garantie de continuité du service public et l'indépendance des agents. La mesure aura assurément pour conséquence de favoriser la contractualisation des fonctions, qui aura pour corollaire une politisation accrue.

On est loin du principe de bonne gouvernance, qui pourtant devrait être le fil rouge de l'ensemble des acteurs politiques, en ce compris votre gouvernement. On peut également déduire de cette mesure que le recours au Selor sera certainement moindre en termes de vérification des compétences des candidats fonctionnaires. Mon parti estime que la priorité doit être donnée aux lauréats des examens organisés par le Selor, versés dans les réserves de recrutement car, de manière générale, le recrutement contractuel interfère avec le recrutement définitif ultérieur si l'agent contractuel est lauréat d'un examen. Pour nous, le statut doit rester la règle et le contrat, l'exception. Or, l'effet de cette décision sera une inversion de ce paradigme.

Enfin, je voudrais souligner que la mesure mue par des impératifs budgétaires peut générer un manque de recettes, par ailleurs étant donné que le Service fédéral des Pensions (pensions des fonctionnaires) risque d'être privé des 7,5 % des cotisations versées par les fonctionnaires statutaires, alors que les contractuels versent directement leur part à l'ONSS.

Monsieur le ministre, quand ce gel des nominations interviendra-t-il et pour quels SPF? Quel est le montant des économies engendrées? Quel sera le rôle du Selor à l'avenir, en termes de vérification des compétences? Des estimations des pertes de cotisations susvisées permettant d'alimenter les pensions publiques ont-elles déjà été chiffrées?

Je vous remercie pour vos réponses.

01.02 **Steven Vandeput**, ministre: Monsieur le président, madame Caprasse, l'accord de l'été prévoit

l'adaptation de la législation dans le but de donner la priorité aux contractuels pour le recrutement de nouveaux membres du personnel dans le secteur public, ceci afin de rendre l'administration plus efficace et flexible. Cette mesure doit être considérée comme étant incluse dans les réformes structurelles que ce gouvernement entreprend et non pas dans celles de la préparation du budget 2018.

Je tiens à préciser que la nomination définitive ne sera pas supprimée, mais qu'elle sera réservée aux fonctions régaliennes. Une étude est menée afin de déterminer l'ensemble des fonctions régaliennes nécessitant, de par l'exercice de leur fonction, un statut permettant de garantir les intérêts de l'État et du fonctionnaire. Quant au Selor, il a été récemment intégré dans le SPF Stratégie et Appui (BOSA).

La sélection et l'engagement de membres de personnel statutaire ou contractuel devront, comme c'est déjà le cas, répondre à des critères objectifs. Le directeur général du recrutement veillera à l'indépendance et à l'objectivité des sélections. Pour chaque sélection ou examen, il sera systématiquement appliqué le même niveau de qualité, la même approche et méthodologie, pour vérifier les compétences.

En ce qui concerne votre quatrième question, tant l'ONSS que le Service fédéral des Pensions font partie intégrante du service public et, plus particulièrement, de l'entité 1. Il n'y a donc pas de pertes de cotisations au sein de l'entité 1.

01.03 Véronique Caprasse (DéFI): Monsieur le ministre, je vous remercie.

Vous dites que les nominations ne sont pas supprimées mais uniquement pour les fonctions régaliennes. C'est ce qui posera probablement problème. Nous vérifierons les conséquences de vos décisions et reviendrons sur la question dans les mois à venir.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 22272 van mevrouw Fonck wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

*De openbare commissievergadering wordt geschorst van 10.08 uur tot 10.14 uur.
La réunion publique de commission est suspendue de 10.08 heures à 10.14 heures.*

02 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de eerste minister over "het redesign" (nr. 20702)

02 Question de M. Kristof Calvo au premier ministre sur "le 'redesign'" (n° 20702)

02.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, excuses voor de vertraging, maar ik ben blij dat u er nog bent om even stil te staan bij wat ooit een belangrijk project was en nu onzichtbaar is geworden in de begrotingstabellen, in het beleid. Bij de vorige begrotingsoefeningen was redesign een vaste afspraak in de analyse van het Rekenhof, maar dit jaar kon men er niet veel over schrijven omdat er niet veel meer over geweten was. Ik heb ook een gedachtewisseling gehad met minister Jambon over zijn beleidsnota met betrekking tot de Regie der Gebouwen waarin nog restanten van de redesignoefening terug te vinden zijn. Al bij al lijkt het mij redelijk mager. Zeker voor een regering die zegt aan de uitgaven te willen werken, lijkt het constructief, beredeneerd en structureel nadenken over de organisatie van onze overheid mij een belangrijke oefening te zijn. Nu is het een beetje gissen naar de stand van zaken, naar waar het is misgegaan en naar wat er nog op de plank ligt.

Daarom heb ik een aantal vragen voor u, mijnheer de minister.

De politieke aansturing blijft voor mij onduidelijk. Wie is bevoegd voor wat? Hoeveel piloten zijn er eigenlijk? Zit er überhaupt nog iemand aan het stuur?

Wat is de stand van zaken van dit project? Dat mag mondeling, maar misschien kan ook een schriftelijke rapportage worden gedeeld? U moet niet alles toelichten.

Kunt u een overzicht geven van het budgettaire rendement in 2015 en 2016 van deze operatie? Welke efficiëntiewinsten verwacht u in 2017 dankzij de redesignoefening?

Wat zijn de plannen voor 2018?

Ik beseft dat dit vrij algemene vragen zijn, maar het is moeilijk om meer concrete vragen te stellen over iets

wat mijns inziens voorlopig nog niet bijzonder concreet is.

02.02 Minister **Steven Vandeput**: Zoals al herhaaldelijk gezegd is elke minister bevoegd voor zijn eigen redesigntraject of -trajecten. Zoals u weet ben ik verantwoordelijk voor traject 1 en traject 6. Mijn antwoord zal dan ook alleen betrekking hebben op mijn eigen trajecten.

Traject 1 betreft de centraal gecoördineerde federale aankopen. Door de realisatie van dat traject in 2017 wordt door de FOD's en de POD's vanaf nu systematisch voorrang verleend aan gemeenschappelijke overeenkomsten voor de aankoop van leveringen en diensten. Het traject start vanuit een overzicht van de behoeften, rekening houdend met de strategische projecten over een termijn van vijf jaar. De finale meerjarenbehoefteplannen van alle verticale entiteiten worden als dusdanig gecentraliseerd, geconsolideerd en geanalyseerd met als doel gemeenschappelijke opportuniteiten te ontdekken.

De beslissingen daarover worden genomen in het maandelijks strategisch federaal aankoopoverleg, waarin de afgevaardigden van de FOD's en de POD's zetelen. De gemeenschappelijke opdrachten worden uitgevoerd in het tactisch operationeel aankoopoverleg.

Voor 2018 staat een tiental nieuwe gemeenschappelijke aankoopprojecten in de steigers. Het nieuwe aankoopmodel moest het in beginsel op basis van vrijwillige collectieve aankopen mogelijk maken om in 2017 op zijn minst 250 000 euro te besparen. Dat doel werd ruimschoots bereikt en zelfs overschreden, want uiteindelijk werd 380 000 euro bespaard op zakenreizen, hybride wagens en papier.

Traject 6, het tweede traject waarvoor ik verantwoordelijk ben, ambieert de hertekening van de ondersteunende processen in het federaal openbaar ambt met het oog op een optimale dienstverlening tegen een lagere kostprijs. De verticale departementen zullen hierdoor beter worden ondersteund, zodat zij zich op een efficiëntere wijze kunnen richten op hun eigen kernopdrachten.

Zoals u weet, werd op 1 maart 2017 een nieuwe horizontale entiteit opgericht, namelijk de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning, waarin drie bestaande horizontale FOD's, met name de FOD P&O, de FOD B&B en Fedict, en de dienst Empreva opgingen. De nodige besluiten met betrekking tot de interne werking van de nieuwe FOD zijn goedgekeurd door de Ministerraad en werden gepubliceerd. De nieuwe FOD zal het doen met 10 percent minder personeelskredieten en met acht mandatarissen of leidinggevenden minder.

Het initieel aantal trajecten van het redesign werd inmiddels uitgebreid van zes naar acht. Er kwamen de digitale transformatie van de overheid en de operationele excellentie van de verschillende studiediensten bij. Voor een stand van zaken betreffende de andere trajecten richt u zich het best tot de betrokken ministers.

02.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik heb twee vaststellingen.

De coördinatie blijft duidelijk een pijnpunt. U zegt bevoegd te zijn voor traject 1 en traject 6. Voor de rest vermoedt u – geen onbelangrijke nuance in het parlementaire debat – dat ik bij de andere ministers moet zijn. Ik heb deze vraag initieel aan de premier gesteld. Als het dan toch een project is waarbij verschillende ministers betrokken zijn, is het aan de eerste minister om een overzicht te hebben en die informatie met mij te delen.

Ik word dus gesterkt in het idee dat er niemand in de cockpit zit. Ik vind het trouwens heel moeilijk te begrijpen dat de premier zich helemaal terugtrekt uit iets dat ooit een belangrijk project was van de hele regering en dat u zich in uw antwoord beperkt tot twee trajecten.

Een tweede vaststelling, u hebt het over een concreet cijfer van 380 000 euro aan besparingen. Ik ben geen besparingsfetisjist, maar 380 000 euro voor iets dat werd aangekondigd als dé grote uitgavenoefening is volgens mij een behoorlijk palmares op het vlak van efficiëntiewinsten.

02.04 Minister **Steven Vandeput**: Als ik even mag aanvullen, mijnheer Calvo.

Ik ben ook geen besparingsfetisjist. Ik wil gewoon dat wij zuinig omgaan met de middelen die ons worden toegekend door het Belgische volk. Ik heb aangegeven dat de FOD BOSA het met 10 percent minder zal doen voor personeelskredieten en dat er acht administratieve beleidsfuncties verdwijnen. Wij hebben een traject gekozen dat wordt gedragen door de diensten zelf, anders zal het zeker niet slagen. Als ik verwijst

naar de groei van 250 naar 380 dan betekent dit dat die groei er de komende jaren ook moet komen.

Als u zich ooit enigszins hebt verdiept in wat de federale overheid of een federale overheidsdienst is, dan weet u dat de eerste en grootste uitdaging is iedereen aan boord te krijgen. Het gaat hier over een cultuurverandering, openstaan voor opportuniteiten zodat men zich kan toespitsen op de kerntaken. Dit is helemaal niet evident, maar toch slagen wij erin. Ik heb in andere discussies reeds aangegeven wat hierin het groeipotentieel is. U kunt de parlementaire stukken hierop nalezen.

Redesign is iets wat voornamelijk uitgaat van op een andere manier omgaan met de middelen die ons ter beschikking worden gesteld. Het is jammer genoeg ook een werk van lange adem. We zullen niet van vandaag op morgen ineens kunnen zeggen dat we de helft gaan doen. Dat is ook niet realistisch.

Feit is dat wij bij de voorbereiding van dit hele verhaal vastgesteld hebben dat er, toen wij begonnen bij de federale overheid, zelfs geen enkele mogelijkheid was om te zien welke contracten juist waar werden behandeld binnen die federale overheid. Dat werk moest manueel gebeuren. We hebben daarbij vastgesteld dat 80 percent van de aankopen die gebeuren een waarde lager dan 80 000 euro vertegenwoordigen. Dat wil eigenlijk zeggen dat mensen her en der bij alle diensten bezig zijn met pogingen te doen om allerhande wetgeving te respecteren. Hopelijk slagen ze daar ook in. Er gaat zo wel heel veel energie verloren met projecten die in essentie te klein zijn.

Hiervoor moesten we een kader scheppen, wat intussen ook gebeurd is. Ik heb gisterenochtend de bijkomende personeelskredieten toegekend voor het centraliseren of in elk geval het monitoren van de aankopen. Het principe is daarbij dat de beste aankoper kan aankopen voor de rest. Waar wij vandaag een gezamenlijke aankoop doen die zelfs geen vijf percent bereikt van het totale bedrag aan contracten die door de federale overheid worden afgesloten, moeten wij op termijn naar 20 percent of 25 percent kunnen gaan. Als wij dan als *rule of thumb* zeggen dat we daarop een besparing van 10 percent kunnen realiseren, dan loopt dat aardig in de miljoenen. Dat is het potentieel van dit project. Dat project moet echter wel de kans krijgen om te slagen en het kan alleen slagen als het ook intercultureel onderbouwd en ondersteund wordt.

02.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik stoor mij allesbehalve aan uw laatste tussenkost.

U had het over geleidelijkheid, draagvlak en een heel inclusieve manier van werken evenals over het investeren van tijd, middelen en energie om later resultaten te boeken. Ik kan mij daar perfect iets bij voorstellen. Alleen leeft dat voor mij wel op gespannen voet met een discours dat men soms elders in uw regering en in uw eigen partij hoort. Daarbij lijkt het alsof men op uitgaven met een vingerknip miljoenen en miljarden kan halen. (*de heer Calvo knippert met de vingers*) Die twee dingen hangen met elkaar samen want die uitspraken zorgen dan soms voor minder draagvlak voor een track zoals redesign.

Ik kan u alleen maar vragen om uw pragmatische, nuchtere, niet zo wereldvreemde benadering uit te dragen in uw eigen partij, in uw partijbestuur en in de Ministerraad. Dat zal de hervormingsbereidheid in de publieke sector alleen maar ten goede komen.

Ik meen dat een meer politiek gecoördineerde aanpak, een duidelijke piloot en een grote politieke betrokkenheid van u of van iemand anders voor het geheel van de redesign, het proces zou kunnen versterken en bespoedigen en er een wervend verhaal van zou kunnen maken. Ook in de publieke sector staan vandaag heel veel mensen te wachten op politici die het voor hen opnemen en hen zeggen dat er heel veel zaken goed worden gedaan, dat men probeert de zaken in orde te brengen en dat men daarin een partner wil zijn. Dat is een van de andere tekortkomingen van het redesignproces.

Verder kan ik u alleen maar aanmoedigen om in de volgende legislatuur niet in de voetsporen te treden van uw voorganger en geen dwaze essays te schrijven. Met die vrolijke noot wil ik eindigen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 21247 van de heer Maingain wordt omgezet in een schriftelijke vraag. De heren Gilkinet en Vercamer zijn niet aanwezig en hebben niets van zich laten horen. Hun vragen nrs. 20943 en 22534 worden dan ook als ingetrokken beschouwd, overeenkomstig artikel 127, 10 van het Kamerreglement.

*De behandeling van de vragen en interpellaties eindigt om 10.27 uur.
Le développement des questions et interpellations se termine à 10.27 heures.*